

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Kapri Valér báró emlékiratai

A bukaresti Lupa pár nap óta ritka érdekességű történelmi dokumentumot közölt: a Nagyváradon is jólismert és a Telegdy-családdal rokonságban élő báró Kapri Valér, volt osztrák-magyar őrnagy emlékiratait a világ-háborúból. Kapri báró emlékiratai román nyelven jelentek meg. E memoár tulajdonképpen egy monográfia, amennyiben arról szól, hogyan történt 1917-ben Sturdza román hadseregbeli ezredes átpártolása a német-osztrák-magyar hadsereghez. Ennek az átpártolásnak politikai jelentősége volt, amennyiben Sturdza magával vitte csapatait is a központi hatalmak táborába s az volt célja, hogy saját hadosztályából és a német és osztrák-magyar foglyaltáborokban alakított hadsereggel frontot csinál az orosz hadsereg ellen, amelyet Románia leghevesebb ellenségének tartott.

Kapri emlékiratai szerint Sturdza ezredes a berlini hadiiskolát végezte, később katonai attasé volt a berlini román követségen. Kapri rendkívül intelligens, képzett embernek írja le Sturdza ezredesét, akire háború alatt egy hadosztály parancsnokságát bízta.

1917 februárjában határozza el magát Sturdza a régóta tervezett lépésre. Osztrák-magyar hadosztály áll vele szemben, ehhez megy át.

Ennél a hadosztállyal teljesített szolgálatot mint huszárőrnagy báró Kapri Valér, aki elkíséri az ezredes egy száron a német felsőbb parancsnoksághoz. Utközben Sturdza elmondja, hogy mi készítette őt erre az elszánt és kockázatos lépésre: Románia igazi ellenségeinek ő nem a központi hatalmakat, hanem az oroszokat tartja, akik Moldvában úgy viselkednek, mintha saját földjükön volnának. Fosztogatják a román népet, felháborítónan erkölcstelen életmódot folytatnak, atrocitásokat követnek el nemcsak a polgári lakosság, hanem még katonai személyek ellen is. Sturdza ezredes az uton azt is elmondja Kapri bárónak, hogy mielőtt a döntő lépést megtette volna, felkereste fölöttesét Grigorescu tábornokot, a 4. román hadtest parancsnokát és feltárta előtte az ország szomorú helyzetét. Kapri emlékiratai szerint Sturdza ezredes így beszéli el Grigorescu tábornoknál tett látogatása történetét:

Anélkül, hogy tervemet (a

németekhez való átpártolást) elárultam volna, így szóltam hozzá: „Tábornok ur, energikus és rátermett emberre van itt szükség, aki kezébe veszi az egész ügyet és aki változtat a helyzeten, mielőtt minden összeomlik nálunk.”

Erre a tábornok így válaszolt:

A Népszövetség súlyos feltételei Magyarországnak pénzügyi ellenőrzéséről

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar közvéleményt most élenként izgatja a Népszövetség pénzügyi bizottságának döntése Magyarország pénzügyi ellenőrzése fölött. A külföldi, főleg a francia sajtó

már közli is a döntést, amely súlyos feltételeket tartalmaz Magyarországnak ellen.

A népszövetség tanácsa tegnap összeült Guani uruguay delegátus elnöklése mellett. Az ülésen jelen voltak: Chamberlain, Briand, Scialoja, Ishi, Benes külügyminiszterek, a berni spanyol ügyvivő, a belga és svéd másod-

„Aki ilyesmire gondol, az csak örült lehet!”

— E beszélgetés után, — mondja Sturdza — én, az örült otthagytam a tábornokot.

Az érdekesítő emlékirat tartalmi ismertetését holnap közöljük.

delegátusok, Mello-Franco braziliai delegátus kimentette magát.

Az ülést Chamberlain angol külügyminiszter nyitotta meg.

A tanács albizottsága tegnap délután titkos ülésen tárgyalta a kisebbségi beadványokat.

Este Bethlen magyar miniszterelnök meglátogatta

Chamberlain angol külügyminisztert, akivel megbeszélést folytatott az aktuális kérdésekről.

A francia sajtónak a Magyarország elleni döntésről szóló híreit korainak tartják.

Kizáratta az egyetemen az antiszemita diákokat a német kultuszminiszter

Kétszáz diák ellen bünvádi eljárás indult

— Az Estilap eredeti távirata —

A hannoveri műszaki főiskolán az utóbbi hetekben olyan botrányos események játszódtak le, amelyek az egész közvéleményt élenként foglalkoztatják. A hannoveri műszaki iskolának nagyrészt reakciós hajlamu ifjúsága ismételt

tüntetést rendezett a főiskola Lessing nevű tanára ellen, aki zsidó és szociáldemokrata.

Ezek a tüntetések legutóbb annyira elajultak, hogy Lessing tanárt megakadályozták előadásainak megtartásában. Az ügy azóta tulnőtt a helyi

botrány keretein, mert időközben a berlini diákság egy része és más főiskolák hallgató-sága is állást foglalt a hannoveri főiskola reakciós diákjai mellett, viszont a hannoveri főiskola igazgatósága Becker birodalmi kultuszminiszter utasítására

a legszigorubb intézkedéseket foganatosította a botrányhősök ellen. Az igazgatóság tíz diákot kizárt a főiskolából és kétszáz diák ellen az ügyészség bünvádi eljárást terjesztett. A folyamatban nyilvános erőszakoskodás címén.

Hannoverben izgalommal várják a mai napot, mert Lessing tanár ma tartja legközelebbi előadását, amelyet a diákok reakciós pártja újra meg akar akadályozni míg a rektor azt az utasítást kapta Berlinből hogy

szükség esetén rendőrség igénybevételevel is teremtsen rendet

és tegye lehetővé hogy Lessing tanár előadásait zavartalanul megtarthassa.

Amennyiben a zavargások megismétlődnek úgy a hannoveri főiskolát egy szemeszterre bezárják.

A lejma javult

Tegnap a lej-kurzusában nem történt változás. Viszont a zürichi értékelésben az egynapos változatlanság maga is lanyhulást idézett elő a várad deviza-piacon. Folytatódott ez a tünet ma, amikor a lej a zürichi nyitásban a tegnapi 210-es árfolyamról 213-ra emelkedett. Ehhez képest az idegen valuták értéke tovább esett.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 213.—

BERLIN . . . 12295 PARIS 150450
NEW-YORK 51675 PRAGA 152950
LONDON . . 251350 B.PEST . 72 30
BÉCS . . . 7295 MILANO 191750

Nagyvárad árfolyamok

Magyar korona	302	áru	295	pénz
Dollár	240	"	243	"
Cseh korona	715	"	723	"
Svájci frank	4680	"	4725	"
Osztrák shilling	34	"	3450	"
Francia frank	7	"	715	"
Angol font	1180	"	1190	"
Olasz lira	890	"	910	"

Bukaresti zárlat

(déli 12 órakor)

BUDAPEST	—	—	—	300
BÉCS	—	—	—	31
PÁRIS	—	—	—	720
LONDON	—	—	—	1195
ZÜRICH	—	—	—	47.50
MILANO	—	—	—	9
NEW-YORK	—	—	—	244
PRAGA	—	—	—	720

Apolló-mozgó

Ma, kedden először

Kétszívű férfi

Társadalmi dráma 6 hosszú felvonásban. — Főszerepben:

Monte Blue, Marie Prevost

Ezt megelőzi egy kitűnő 2 felvonásos burleszk.

Jön: **DAT és PATACHON** Jön:

HIREK

* A rendőrprefektus Bukarestben. Reu Ilie rendőrprefektus a tegnap délutáni expresszvonattal több hivatalos ügy elintézése céljából Bukarestbe utazott.

* Meghívták a várost a köztisztasági kongresszusra. A városok köztisztasági és közlekedésügyi szövetsége értesítést küldött a városi tanácsnak, amelyben meghívja a június 1-6-a között Budapesten tartandó nemzetközi kongresszusra. Az ideiglenes bizottság legközelebbi ülésén fog dönteni a meghívás felett.

* Az orvos-, gyógyszerész-, természetudományi egyesület f. hó 9-én, szerdán délután 6 órakor a Zsidó Lyceum disztermében szakulást tart. — Tárgysorozat: Dr Winkler Lajos az ideglueshez.

* Várad cserkészek bálja. Szombaton este kilenc órai kezdettel a Katolikus Kör nagytermében műsorral egybekötött táncmulatságot rendez a várad VIII-ik cserkész-centurio.

* A kereskedelmi és iparkamara kérdőívei. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara kérdőívet küldött a kerületbe tartozó összes kereskedelmi és ipari cégekhez, kérve annak kitöltését és a kamara titkári hivatalához való visszaküldését. A kamara elnöksége ezután is értesíti az érdekelteket, hogy e kérdőívek kizárólag statisztikai célokat szolgálnak és azok kitöltésére az új kamarai törvény értelmében a kereskedők és iparosok 5000 leig terjedő pénzbírság terhe mellett kötelesek. Erre való tekintettel kéri a kamara mindazokat, akik a kérdőíveket kézhez vették, hogy azokat késedelem nélkül kitölteni és a kamarához visszajuttatni szíveskedjenek, nehogy a büntetés alkalmazása iránt legyen kénytelen lépéseket tenni. Barbu Romulus sk. elnök. Dr Papp János sk. főtáitkár.

„Decca” jön

* Felfalt a disznó egy kislányt. Lazar Rafile kristyori asszony állt tegnap a várad törvényszék Eleuterescu-Seracutanácsa előtt. Gondatlanságból okozott emberölés vádját emelték ellene, azzal, hogy felelős két éves gyermekének, a szegény kis Annának szerencsét-

len haláláért. Április 25-én történt, hogy Lazar Rafile elment hazulról és otthon hagyta a kis Annát, akire — biztonság okából — rá is zárta az ajtót. — Messze ment az asszony, úgy hogy ebédidőre sem tért haza, miközben otthon megérkezett és türelmetlenkedni kezdett Lazar Rafile hatalmas kövér kocája. Ez a disznó már csirkéket, libákat falt fel s amikor megéhezett, kaparászni, dörmölni szokott a konyha ajtaján. Most is úgy történt. — Minthogy azonban nem nyitotta ki senki az ajtót, az erős állat feltörte azt és berontott a szobába. Mikor Lazar Rafile házaérkezett, gyermekének csak a csontjait találta. A törvényszék harminc napi fegházra ítélte az asszonyt, de a büntetést — a novella alapján — felfüggesztette. Lazar Rafile különben elmondta a tárgyaláson, hogy „az Isten meg is verte a gonosz állatot”, azért, mert megett a szegény gyermeket. Levágni nem merték, megvenni sem akarta senki, míg egy szép nap csak felfordult az udvaron a gyilkos állat. Megverte az Isten.

„Decca” jön

Kedvezményes utazáshoz Budapestre félárjegyek kaphatók a Nemzetközi Halókocsi Társaság fiókjában Boulevard Regele Ferdinand No. 2. (Hegedüs Hirlapiroda). A kedvezményes jegyek árai:

II. oszt. gyorsv. Oradea—Budapest 495.— Lei.

III. oszt. gyorsv. Oradea—Budapest 376.— Lei.

II. oszt. személyv. Oradea—Budapest 260.— Lei.

III. oszt. személyv. Oradea—Budapest 170.— Lei.

Kedvezményes igazolvány hivatalos ára 50.000 m. kor.

Egész jegyek árai:

II. oszt. gyors Oradea—Budapest 950 lei.

III. oszt. gyors Oradea—Budapest 690 lei.

II. oszt. gyors Oradea—Wien 2090 lei.

III. oszt. gyors Oradea—Wien 1500 lei.

II. oszt. személyv. Oradea—Budapest 466.— lei.

III. oszt. személyv. Oradea—Budapest 300.— lei.

II. oszt. személyv. Oradea—Wien 1095 lei.

III. oszt. személyv. Oradea—Wien 710.— lei.

„Decca” jön

* Pompeji utolsó napjai. A Heyman Szinkör rövid fennállása óta minden alkalmat megragadott arra, hogy közönségének mindenkor a legtekélyesebb és legszebb filmeket nyújtson. A legközelebbi szenzációja a Heyman Szinkörnek Pompeji utolsó napjai lesz. — Nem beszélünk ez alkalommal anyagi áldozatokról, hogy mily hatalmas kölcsönzési díjat fizet az igazgatóság e monumentális alkotásért, hanem csak azt iktatjuk ide, hogy művészeiből kidolgozást, a technikának ilyen magas fokát, a művészeknek ily tökéletes kiválóságát még soha egyetlen filmen se láttuk. E filmen nemcsak a regényírónak, a rendezőnek, hanem a szereplőknek is oroszán részük van abban, hogy ma a világ minden részében csak egy korszakalkotó nagy filmről beszélnek, ez Pompeji utolsó napjai. Bulver irt egy maradandó regényt, melyben Pompeji életének minden mozzanata megvan, de számtalan művet írtak már ezen kívül is és a kis olasz tömzsi rendező Palermi minden művét áttulmányozva mégis csak Bulver regényét vette elő. A régi Róma minden szenvedélye fellobban a film alakjaiban. Szerelmek, gyűlölet, harc, gyilkosság, élvezet és kicsapongás mind együtt van. — Látványos tömegjelenetek, szerelmi epizódok, keresztények legyilkolása, a zsarnokság és a császári önkény bilincseinek lerázása, az isteni hatalom megnyilvánulása mind oly események, amiket nemcsak megnézni, de csodálni is kell. Amit itt leírtunk, csak csekély hányada annak, ami a Pompeji utolsó napjai-ban látható. Hatalmas előkészületeket tesz a Szinkör a film színrehozatalára, mely egyrészes és 12 felvonásból áll. Minden felvonásban a történő eseményekhez klasszikus zenekíséret szövédik, mely így együtt a legnagyobb élvezetet fogja nyújtani. Pompeji utolsó napjai 16-ától kezdve lesz látható a Heyman Szinkörben.

Az Adria Riviérája: Abbazia, ahol az Elena penzióban (Villa Steinacker) kitűnő, családias otthonra talál! 5

* AKAR ÖN szórakozni? Nézz meg a Hegedüs Hirlapirada zeneműi kölcsöntár kotta katalógusát.

* Vasuti menetrend legújabb térképpel ára 40 lei. Kapható a Hegedüs hirlapirodában.

Dorian-Terrasse

9 órakor

Dorian-Filmszínház

5 és 7 órakor

Ma, kedden

Romániában először!

Pierre Benoit regénye

Az áruló

(Libanoni kastély urnője)

Monumentális film 12 felvonás.

A főszerepben:

Petrovich Szevetislav és Arlette Marchall.

RENDES HELYÁRAKKAL.

Jön! Strauss operája,

A rózsalovag

8 felvonásban

Abbaziában csakis az Elena-penzióban érezheti jól magát

HIRDETMEY.

Fizetésben késedelmes adós terhére és veszélyére az „Interrexim” nemzetközi kiviteli és behozatali r.-t. nagyvárad cégénél a Magyar Általános Hitelbank fiókja ügyfelem javára kézzizálogul elhelyezett, 195.834 leire becsült, különféle textilárak Candrea János kir. közzegyző közbenjöttével az Interreximnél megtartandó nyilvános árverésen f. évi június hó 10-én, csütörtökön délután 4 órakor eladotnak. Leteendő bánatpénz 20.000 lei. A vételi s forgalmi illeték tevő terhe. Az áru minőségéért és mennyiségéért ügyfelem nem szavatol. Az árak jegyzéke nálam megtekinthető.

Oradea, 1926. június hó 8.

Dr. Fleischer Béla, ügyvéd.

Heyman-szinkör

Ma, szerdán és csütörtökön

Dr. Colin Ross utazása

A dsungel rejtelmei. (Ufa-film)

és

SAMU

Szenes 1 felvonásos vígjátéka.

Darvas, Galambos, Simon

Ica és Bereng felléptével.

Jön

Jön

Amazon

Főszerepben: Marion Dawies.

MATINÉ

Vasárnap délelőtt 11 órakor

Lise Fleuron

10 leies helyárakkal.

VIZUMOT

leggyorsabban és legpontosabban a
Hegedüs Hirlapiroda intéz. TELEFON 458

Nagyváradai bírót nem lehet megvesztegetni

Pletyka, amelynek nem akad gazdája — Vihar a nagyváradai törvényszéken egy bonyodalmas lakásügy körül

Sajnos, a közéletben még ma sem olyanok az állapotok, hogy a megvesztegetés gyanúja minden vonalon eleve is visszautasítható volna. De egyről bizonyosak vagyunk: a bíróság tekintélyét nem kezdte és nem is kezdheti ki a gyanú, s a bíró személye, — akár erdélyi, akár regábeli bíróról van szó, — fölötte áll és fölötte is kell hogy álljon minden gyanúnak. El sem tudjuk képzelni, hogy olyan súlyos váddal, mint a megvesztegetés, csak távolról is illetni lehessen egy bírót, aki a polgári és büntető igazságot osztja, pártatlanul, érdektelenül és jóhiszeműen. — Mindezt pedig abból az alkalomból állapítjuk meg, hogy a nagyváradai törvényszéken tegnap egy korrektségéről és képzettségéről egyformán ismert bíró utasította vissza a vádat, amely névtelenül és felelőtlenül az ő intakt személyét vette célba. Csak dicséret és elismerés illetheti Dobos Konstantin táblabíró azért a büszke és bátor gesztusáért, hogy nyílt tárgyaláson szembe mert szállni a rágalommal, amelynek természetesen nem akadt gazdája, s amelyről egykettőre kiderült, hogy alaptalan, felelőtlen pletyka volt csupán...

Álljon elő a vádló!

A törvényszéki tárgyalás megkezdése előtt történt tegnap, hogy Dobos Konstantin táblabíró váratlanul a következő meglepő bejelentéssel fordult a tárgyalóterem közönségéhez:

— Azt hallottam, hogy valaki valamilyen ügyben azt a kijelentést tette, hogy egy fél 20,000 lejt fog adni egy bírónak, amiért megnyeri a pörét... Szeretném tudni, ki mondta ezt és melyik bíróra értette!

Általános megrökönyödés: ilyen bejelentés még nem hangzott el bíró részéről a nagyváradai törvényszéken. Viszont bíró sem vádoltak meg még, amint hogy nem is vádolhattak meg azzal, hogy megvesztegethető. A tárgyalóterem közönsége izgatott csendben pertraktálta az ügyet, miközben a tárgyalás megkezdődött és Dobos bíró egymásután vette elő a pöröket.

„Mi van azzal a huszezer lejjel?”

Mint vádló lépett fel Dobos táblabíró, aki azzal vádolt meg valakit, hogy megvesztegetéssel gyanúsított meg egy bírót. A súlyos vádat konkrét formába is öntötte és pedig egy váradai lakásügy kapcsán, mielőtt annak tárgyalásába fogott volna.

— Ziskovits ur, mi van azzal a huszezer lejjel?!

Az, akitől a bíró ezt kérdezte, Ziskovits Mayer nagyváradai vámos, az egyik alperes volt a szóbanlevő ügyben. Megdöbbenve tisztázta magát, ő nem mondta ezt, hogy is mondhatta volna, hiszen törvénytisztelő ember, aki respektálja a bíróság tekintélyét...

Felállt dr Grünstein Bernát, Ziskovits jogi képviselője és

most már a maga részéről is követelni kezdte az ügy tisztázását.

— Lemondok a képviselőtről — ugymond — ha a bíróság nem tisztázza sürgősen ezt az ügyet. Addig nem tárgyalok, amíg ki nem derül, hogy ki tette azt a kijelentést!...

A gazdátlan pletyka

Most már maguk a felek vették kezükbe az ügyet. S miközben a tárgyalás folyt, szép lassacskán kiderült, hogy nincs másról szó, mint pletykáról, felelőtlen pletykáról, amelynek nem is akad gazdája. Ziskovits ellenfele: Reisinger Arnold lakatos állította egy ízben, hogy hallott valamit harangozni. Hogy mit hallott?

— Ziskovits azt állította egyszer, hogy ha huszezer lejjébe kerül is, megnyeri a pört!

— Kitél hallotta ezt?

— Egy Friedmann nevű embertől.

— Ki ez a Friedmann. Hol lakik? Mi a foglalkozása?

Ezt már nem tudta megmondani Reisinger Arnold, aki így tisztázta a bírót, tisztázta Ziskovitsot csak éppen önmagát nem tisztázta eléggé.

Egy régi anekdota...

A tárgyalás folyt és dr Grünstein Bernát, aki örömmel regisztrálta a történeteket egy régi anekdotával világította meg azokat. Azt mondja az ügyvédnek a kliense, hogy küld a bírónak egy libát, talán akkor biztosabban megnyeri a pörét.

— A villágit sem! — beszélte az ügyvéd. — Az a bíró olyan ember, hogyha felajánlanak neki valamit, inkább az ellenfélnek ad igazat.

Hogy hogy nem, a kliens megnyeri a pört. Tárgyalás után boldogan mondja az ügyvédnek:

— Ugy-e mégis jó volt, hogy elküldtem azt a libát?

— Hát elküldte?

— El én, csak hogy az ellenfél névjegyet mellékeltem hozzá...

— Ugy látszik — állapította meg dr Grünstein — az anekdota megismétlődött...

A bíróság ítéle...

Maga az ügy, amely ezt a kényesnek indult, de végül humorosá szelidült kérdést fölvetette, a következő, sokat pertraktált, régi lakásügy volt:

Reisinger Arnold, Alexandri (Teleki) utca 48. számú házában három szobás lakását már hosszabb idő óta a Freiburger-család lakja. Körülbelül két esztendővel ezelőtt történt, hogy Reisinger a lakást elreklámtatta magának azon a címen, hogy ő detektív, tehát köztisztviselő. Freiburgeréket erre kilakoltatták, mire elkeseredett hírlapi csata indult meg a felek között, amelynek során kiderült, hogy Reisinger jogtalanul szerezte meg magának a lakást, mivel hogy sohasem volt detektív, vagyis köztisztviselő. Catana akkori rendőrprefektus erre visszahelyezte Freiburgeréket a lakásba, amivel azonban a lakó és a háztulajdonos közti háborúság még egyáltalában nem ért véget. A három szobából egyet elreklámtak egy határrendőrségi tisztnek, aki azt később visszaadta — a háztulajdonosnak. Freiburgerék így kezezték a szobát a reklámlás alól men-

tesíteni, viszont Reisinger kilakoltatási pert indított Freiburgerék ellen, azon a címen, hogy utóbbiak a házban türhetetlen magatartást tanúsítanak. A bíróság a keresetnek helyt adott és kötelezte Freiburgeréket a lakás kiürítésére azért, mert egy este 11 órakor zongoraszóval és énekléssel zavarták a házigazda nyugalomát.

Az ítélet természetesen még nem jogerős.

Katasztrófális felhőszakadás pusztított egész Középeurópában

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Tegnap és tegnapelőtt egész Középeurópában nagy felhőszakadás pusztított. A németországi Halle környékén például valóságos katasztrófális méreteket öltött a vihar, amelynek következtében

a bauerndorfi tárna besza-

Katasztrófális felhőszakadások híre érkezik egész Középeurópából. Tegnap éjjel néhány órai szünet után újból mindenütt változatlan egyhangusággal szakad az eső és a legkisebb kilátás sincs arra, hogy az idő hamarosan megváltozzék. Pedig ma Medard napja van és ha ma esik az még negyvennapos esőzést jelent.

Ugy látszik a meteorológiai intézet most csatlakozik a régi jóslathoz, mert a prognózis továbbra is változatlanul rossz időt ígér.

kadt és nagyszámú munkást eltemetett.

Magyarország és Csehszág határán szintén katasztrófális zivatar pusztított. Németországban több helyen áradás volt s Drezda és Bodembach között több nagy hegycsuszamlás történt.

Létrejött a francia-orosz megegyezés

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Tegnap teljes ülést tartottak a francia és orosz delegációk, amelyeket a két ország közötti vitás ügyek rendezésére küldött ki a két kormány. Az ülésen De Monzie francia miniszter és Rakovszkij orosz nagykövet elnökölték. A két dele-

gáció általánosságban megegyezett egymással, mindössze a következő két vitás pont maradt:

1. végleges lesz-e az adósságokra vonatkozó megegyezés, avagy ideiglenes?

2. megállapítsák-e a fizetendő összeg nagyságát?

A koplalóművész szerelme

Meghódított egy csodaszép fiatal hölgyet — Eljegyzés az üveggalkákban

Aki azért éhez, mert nincs mit ennie, az szerencsétlen, nyomorgó és szánalomraméltó egzisztencia. De aki sportból, művészetből, szórakozásból koplal, az világhírű művész lesz, akiről a lapok hasáboakat irnak és aki milliókat keres a koplalással. Ma már olyan divattá vált az éhezés, hogy nagyszerűen meg lehet élni belőle. Az egész családját örök életére boldoggá tudja tenni egy ilyen divatos artista, akinek egyetlen művészete az, hogy tud hangosan lármázva nagy reklámmal és óriási publikum előtt éhezni.

De az összes koplaló művészek sikerét elhomályosítja az a diadal, amelyet Georg Lindeneck német koplalóművész aratott Budapesten.

Ez a világhírű artista a vurstlibeli Plasztikumban a viaszfigurák között negyvenkilenc napig koplalt és ezzel a művészetével magába bolondított egy csodaszép fiatal szőke színésznőt, Szalay Babit, akit a legnagyobb nyilvánosság előtt az üveggalkákban jegyzett el.

A szerelmet itt is kíváncsiság előzte meg, a hirtelenszöke: Szalay Gaby színművésznő egy na-

pon megváltotta a bilétát a Plasztikonba, hogy a radikális soványítókurát tartó éhrekordistát megtekintse... Ami Georget illeti, ő éppen egy pohár ásványvizet csurgatott le ételt már egy hete nem látó torkába, megtörölte a száját, és... a szőke leányzó meglatni az üveggalkák fényénél és megszeretni, igazán csak egy pillanat műve volt.

Az üveggalkán keresztül beszélni kezdtek, Georg elmondta, hogy a pulzusa, melyet mindennap megvizsgál az orvosa és amelynek a koplalás következtében csökkennie kellett volna, borzalmasan ver, ha őt meglátja. Az üveggalka tanu mindenre, az éhsz a tulsó oldalról

megkérte a szőke leány kezét és az az üveggalkán keresztül berebegette a legjobb falatnál is boldogítóbb ígent.

Szombaton délután volt a nagy nap: az eljegyzés napja. Midőn ezeket a sorokat írjuk, Georg Lindeneck okl. éhművész és Szalay Gaby jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) Georg vasárnap éjjel akarja elhagyni az üveggalkát, Fényes ur, az impresszáriója izgatott. Szobát kell kivenni

A szanatóriumban, meg kell beszélni a dolgot a mentőkkel, akik Lindeneck urat a szanatóriumba szállítják, orvos kell — s közben nem feledkezik meg arról, hogy jeggyűrűt vásároljon a művész ur és menyasszonya számára.

A vurstliban — szombat délután van — örült tömeg. Mindenki a percek múlva bekövetkezendő eljegyzésről beszél, mint olyan dologról, ami még nem fordult elő a vurstli analeiseiben.

A tömeg izgatottan várja a menyasszonyt. A menyasszony még nincs itt, bemelegünk. Lindeneck ur ágyban fekszik. Öt nap óta

már olyan gyenge, hogy mozdulni is alig tud. Az üvegkalitka kék fényénél valami német regényt olvas.

Egy néző megszólal mögöttem:

— Olyan ez, mint egy exhumált. A többiek lepisszegik. Az emberek tisztelik az éhezőt.

Az üvegkalitka előtt a magyarázó:

„Georg Lindeneck, a természet csudája, orvosi felügyelet alatt végzi emberifölötti kopálását...”

Tovább nem folytathatta, a cimbalmot hozták és helyet kellett csinálni a kalitka előtt. Cigánybanda jött legényt bucsuztatni. Egy cimbalmos, klarinétos, két szál hegedűs. A tömeg elhallgat. Lindeneck olvas, anélkül, hogy felnézne. A banda rázendít:

— Ritka árpa, ritka buza...

A menyasszony ösztönösen körülnéz a minden tekintetben hétszükségtendő üveg garzonlakásban. Még sohasem volt a völegényénél, eddig csak üvegfalon keresztül sóhajtoztak egymás felé.

A menyasszony leül a völegény ágyára. A tömeg ujjong kint.

A jeggyűrű. Az üvegrészáró veszi elő a mellényzsebéből, mert Georg hálóingben van. Az aranygyűrű ott csillognak Georg elegáns, de túlvékony ujjai közt.

Georg sápadt kezébe fogja a menyasszony kezét. Magához vonja, úgy, hogy a közönség kint ne lássa. Lassan megcsókolja az ujját, mielőtt ráhuzná a gyűrűt. A menyasszony halálán sírdogál.

A kalitka előtt a rezesbanda nem ismer könyörületet. Georg a saját ujját is felgyűrűzi. A gyűrű nagy neki, két ujjára is jó, de hát a hízott állapotra vették a mértéket.

Dugó pukkan, — nem pezsgős-üvegé —

Georg Seltersvizzel köszönt rá a menyasszonyára. A menyasszony könnyei közti mosolyog. Aztán néznek egymásra önfeledten. Mintha senki sem volna ott. Olyan a kép, mint valami amerikai szentimentális filmjelenet.

Kint a tömeg éljenezni kezd.

A zenekar most a Wacht am Rheint játsza. A közönség toporzékol a türelmetlenségtől. Valaki elkiáltja magát:

— Összecsókolódnai.

És a többi átveszi, a panoptikum reng az ordítástól:

— Csókolják meg egymást, csókolják meg egymást.

A menyasszony nem akar, Georg sem, ilyen nagy közönség előtt. Muszái, különben összetörik az üvegetreget.

A szőke leány Georg felé hajol.

Az éhművésznek remeg a keze, amint átfogja és megcsókolja — az arcát. Kint az emberek boldogan mosolyognak.

Az orvos órával a kezében távozást ajánl. Megárt a Georgnak. Önfeledt egymásra meredés, ki-másunk a kettekből...

Az emberek körülveszik a menyasszonyt. Egy kövérkés férfi tanácsal látja el:

— Aztán küssasszonykám, viselje gondját, hízalja meg... én is sóvány voltam legénykoromban...

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd: Három a kislány, Péchy Erzs, a budapesti Király színház primadonnájának bucsufellépte. B. bérlet. Sorozat szám 224.

Szerda: Dr Szabó Juci, vigjáték ujdonság. Bérleten kívül. Sorozat szám 225.

Csütörtök: Pántlika, vigjáték ujdonság. Bemutató, A bérlet. Sorozat szám 226.

Péntek: Pántlika, vigjáték ujdonság másodszor, B bérlet. Sorozat szám 227.

Szombat délután fél 4-kor: Dr Szabó Juci, vigjáték ujdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 228.

Szombat este fél 9-kor: Therezina, operett ujdonság. Bemutató. Bérleten kívül. Sorozat sz. 229.

Vasárnap délután fél 4-kor: Therezina operett ujdonság másodszor. Rendes helyárakkal. Sorozat szám 230.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfő: Therezina, operett ujdonság harmadszor. A bérlet. Sorozat szám 231.

Kedd: Therezina, operett ujdonság negyedszer. Sorozat sz. 232.

MA BUCSUZIK PÉCHY ERZSI.

Ma este „Három a kislány” főszerepében vesz bucsut a nagyváradi közönségtől Péchy Erzs. Tíz évvel ezelőtt, amikor Schubert örökéletű melódiáiból megszületett a legcsodásabb operett, Budapesten Péchy Erzs világraszóló szenzációs sikerre vitte Médy bájos alakját. Mindig is ez maradt a művész legkedvesebb szerepe, ezt tudja a legőszintébb szívvvel és lélekkel játszani. A ma esti bucsu előadás főszereplői: T. Pogány Janka, Simon Évi, Bellák Aranka, H. Körösi Juci, Ocskay, Tompa, Páger, Stoll, Tompos, Sós és Berenghi lesznek. A mai esti előadás B) bérletes.

— Dr Szabó Juci. Szerda este bérleten kívül kerül színre dr Szabó Juci immár tizenkettedszer. Az eddigi előadásokon szorongásig telt pötszékes zsufolt házak kacagták végig az öletes, szípor-kázó humorral megírt jeleneteket, amelyek a magyar vigjáték irodalom francia színvonaláról tesznek tanulságot. Dr Szabó Juci szerda esti előadását is eseménynek tekint a közönség, mert elővételben csaknem az összes jegyet szétkapkodták már.

— Pántlika premierje. Csütörtök este mutatja be a színház legújabb Földes vigjátékot a Pántlikát, amelyből már napok óta folynak a próbák. A Pántlika Földes Imrénnek, a világhírű magyar vigjáték írónak egyik legnagyobb sikerű alakítása, mely telítve van a szerző utólráhatatlan humorával, fran-

ciás ötleteivel és szellemességével. Állandó kacagás ül a nézőtéren, amiben nagy része lesz a szereplő művészeknek is L. Hollós Jucinak, T. Pogány Jankának, H. Körösi Jucinak, Tóth Eleknek, Darvasnak és Lengyelnek. A Pántlika premierje A bérletben, a második előadása pénteken B bérletben lesz.

— Therezina. A színpadon folyó próbákból már kibontakozott Strausz világhírű operettjének a Therezinának várható nagy sikere. A gyönyörű muzsikájú érdekes meséjű nagy operett nálunk is olyan mély hatást fog kiváltani a közönségből, mint a világ minden színpadán színre került. A Therezina nem egy szezon kárászélettű sikerét, hanem állandó és sokáig maradandó sikert jelent, mert mint minden Strausz operett a legnagyobb zenei értékeket rejt magában. A Therezina főszerepeit Zöldhevi Anna, Bellák Aranka, Páger, Stoll, Darvas, Tompos, Sós, és Bereng játszik. A Therezina premierje szombat este bérletszűnetben lesz. Másodszor vasárnap délután fél 4-kor rendes helyárak mellett kerül színre, hétfőn pedig A és kedden B bérletben megy, eredeti szereposztásban. A darabot Gróf László rendezi.

A Vilnaiak heti műsora

Kedd, június 8-án:

„DYBUK”

Dráma legenda 3 felvonásban.

Irt: Sch. Ansky.

Szerda, június 9-én:

„GEORGE DANDIN”

Mollier leghíresebb szatirikus vigjátéka 3 felvonásban.

Csütörtökön, június 10-én:

„FÉLTÉKENYSÉG”

Arcybasew megrázó drámája 5 felvonásban.

A mai műsorra kerülő „Dybuk” c. tragédia ugyancsak Anskynak, az „Éj és nap” szerzőjének műve, melyet a Vilnai társulat az összes nagy metropolisokban heteken át a legnagyobb siker jegyében tartott műsoron. Ansky ehhez a tragédiájához is a chassid életből vesz tárgyat és azt fejt ki, hogy egy askéta böjtökben és önkínzásban teljesen elgyengült ember kaballa tanulmányokkal és szent tanokkal telt lelke még a halála után is él. kísért, cselekszik, sőt a túlélt rokonlelkekre a legvégzetesebb hatást fejtheti ki. Ez a testen túlélt aktiv szellem a „Dybuk”.

Chanan, a fiatal kabalista, ki az erény és bűn egyenjóságát hirdeti azzal magyarázván, hogy mindkettő Istentől ered, szerelmes lesz Leába, a gazdag Sender leányába és minden erejével azon van, hogy őt feleségévé tegye. A gazdag Sender azonban gyermekének fényes jövőt akar biztosítani és leányát egy dúsgazdag fiatal emberrel jegyzi el.

Chanan, az eljegyzés pillanatában holtan rogyik össze, azonban lelke él, visszatér és Lea testébe költözik és ami-

dőn a völegényt Lea elé vezetik, a „Dybuk”-tól kényszerítve, Lea a völegényt eltaszítja magától. Leát a rabbihoz viszik, kinek hosszas küzdelme után sikerül a gonosz szellemet Lea testéből kiűzni, azonban, midőn Leát már a menyegzőre akarják vinni, Chanan lelke visszatér és így kiált: „Testedet elhagytam, s most eljöttem a felkeldéért!” Lea kitárja karját a szellem felé és holtan esik össze.

A legszebb kilátás az Adriai-tengerre Abbáziában az Eléna-penzióból nyílik

Pompéji utolsó napjai Heyman Szinkörben!

Schroll chi-fonok, damasztok, színes opálók, ágyneműre és fehéreneműre Leitner Márton Rt-nál.

Heti árjegyzék

Érkezett 4 vadgón olcsó alkalmi áru

nagyon olcsó árakban!

Vizes pohár csiszolt	—	5
Boros pohár csiszolt	—	4
Likör pohár csiszolt	—	3
Befőttes tányér	—	8
Sörös pohár	—	16
Vizes üveg kristály	—	14
Boros üveg kristály	—	10
Befőttes készlet csiszolt	—	120

Fagylalt gépek olcsón!

Vajköpülő-gép patent.

Tabla ablaküvegek.

Befőttes és uborkás üvegek.

Gyógyszer üvegek-tégelyek.

Demjonok. Essenciás üvegek.

Eladás nagyban, kicsinyben!

FRATJ KOMLÓS TESTVÉREK

Oradea — Nagyvárad

Str. Nic. Jorga (Zöldfa-u). 13.

Nyári mósóárak óriási választékban mélyen leszállítva Leitner Márton Rt-nál.

Üdülés

hizókura

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna pensióban

Telvilágosítást nyújt a Hegedűs Hirtlapiroda

Bérbeadják a paptamási vizet

A paptamási Lytia forrás — mint ismeretes — jófajta ásványvizet szolgáltat. Bár tudomásunk szerint még mindig vitás, vajon a forrás a CFR tulajdona-e, vagy a községé, a CFR bukaresti vezérigazgató-sága bérbe akarja adni a bővizű paptamási forrást. Az erre vonatkozó versenytárgyalást e hó 15-én tartják meg Bukarestben.

Kézimunkakiállítás az Orsolya-zárdában

Feltűnés, reklám nélkül, szépen, de csupa intenzivitással, kedvvel dolgozik évek óta az Orsolya-zárdában a továbbképző ipari tanfolyam, ahol a polgári iskolát végzett leányok sajátítják el a modern iparművészet különböző ágait. Sokaknak teremtett már önálló biztos existenciát ez a tanfolyam, amely létrejöttét és fennállását az Orsolya-zárda kiváló képzettségi, energikus igazgatói munkája: Bána és László dr. lelkesnek köszönheti.

Az ipari továbbképző tanfolyamnak résztvevői most kiállították ezidei produktumaikat, amelyek szüntelen fejlődésről adnak tanúságot. A zárda első emeletének egyik termében, izléses miliőben remek divánpárnák, művészi kézimunkák, finom fehérneműk, batikók, bőr- és fémdíszművek vannak kiállítva. Hedrich Janka tanárnő avatja be a fiatal leányokat a művészi kézimunka előállításának titkaiba és ma már ott tartanak, hogy nemcsak elkészítik, de ők maguk tervezik is az artisztikus ruhaneműket és kézimunkákat, amelyek pontosan lépést tartanak a divattal. A tanfolyam jó hírét már sem bizonyítja jobban, hogy résztvevői állandóan el vannak látva megrendelésekkel. E tanfolyam társadalmi és gazdasági jelentősége egyaránt igen nagy és a közönség partfogását már ezért is megérdemli.

Építkezik Váradon a CFR

A volt forgalmi főnökség melletti telken rövidesen tető alá kerül a CFR új épülete, amelyet személyzeti lakások céljaira emel. Értesülésünk szerint legközelebb újabb CFR építkezés indul meg Váradon. A CFR betegsegélyző pénztára ugyanis — szintén a forgalmi főnökség mellett — újabb személyzeti lakás építését kezdi meg, amivel enyhíteni igyekszik a különösen tisztviselő-sorsban érezhető váradai lakás-szűkséget.

Öngyilkos lett egy előkelő pesti kereskedő

Szimon István tragédiája — A hatalmas cég nagyváradi vonatkozásai

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar főváros egyik legtekintélyesebb és legismertebb kereskedője, Szimon István, aki álmatlanság ellen állandóan medinált szedett, tegnap a szokottnál nagyobb adagot vett be. Esméletlenül állapotban akadtak rá. Hozzá tartozói nem tudják, hogy a véletlen játszott-e közre, vagy öngyilkosság történt. Az utóbbi időben sokat panaszkodott a nehéz gazdasági helyzetre miatt. Állapota olyan súlyos, hogy orvosi vélemény szerint kevés a remény felépüléséhez, s a méreg hatalmas dózisa alapján nagyon is feltételezhető, hogy Szimon István megakart válni az élet-től.

Szimon István neve fogalom volt Budapesten. Az övé volt az első világvárosias értelemben vett déligyümölcs, csemege és fűszerkereskedés. Előbb a Fürdő-utca-

ban nyílt meg a bolt még a béke éveiben. Kirakatában olyan inyenholmik jelentek meg, amilyenek azelőtt ismeretlenek voltak Budapesten. Később az Andrássy-úton a főüzlettel vetekedő fióküzlet nyílt meg. Majd egyremásra nyiták meg a körutakon és a magyar főváros különböző pontjain fióküzletei.

Gazdasági, sőt lehet mondani gazdasági helyzetének megingása készítette a végzetes lépésre Szimon Istvánt. Mert Szimon István egyike volt Budapest legvagyonosabb és legelőkelőbb kereskedőinek. Családja ismertén nagy lábon élt. Minden tagja a családnak saját autót tartott.

Érdekes, hogy Szimon István cége utóbb némely vonatkozásba került nagyváradiakkal is. A ha-

talmas cég felerészét öt esztendővel ezelőtt megvásárolta két és fél millió cseh koronáért Vizy Domokos volt kassai fűszernagykereskedő. Az új cégalakulatban társ lett Vizy Domokos fia: Vizy Lőrént is, aki Nagyváradon huszárhadnagy volt a háború utolsó éveiben, s itt feleségül vette Balázsovich Micit, Balázsovich Jenő szőlőbirtokos leányát. Három évvel ezelőtt Balázsovich eladta szőlőjét és Rimanóczy-utcai bérpalotáját, aztán családjával együtt Magyarországra repatriált. Budapesten aztán fiával dr. Balázsovich Rudolfal némi érdekeltséget vállalt a Szimon és társa cégnél. Így — ha igazok a Szimon cég gazdasági összeomlásáról szóló hírek — ez közelről érinti a Nagyváradon is jólismert családot.

Pesti lapok álhirei Péchy Erzsí romániai szerepléséről

Budapesti lapokban tegnap feltűnő címmel tudósítások jelentek meg arról, hogy Péchy Erzsinek meg kellett szakítania erdélyi turnéját, mert a román hatóságok kiutasították az ország területéről. Az egyik pesti lap arról is „precíz tudósítással” bír, hogy Péchy Erzsí vendéglátékai Aradon befejeződtek, s így nagyváradi vendégszereplései elmaradtak. Ugyyszólván fölösleges most Nagyváradon arról beszélni, hogy milyen alaptalanok ezek a pesti híradások. Péchy Erzsí váradi vendéglátéka nem maradt el, sőt az eddig lefolyt három előadás zsúfolt háza maga

győződhetett meg a pesti lapok híreinek alaptalanságáról.

Különben Péchy Erzsí tegnap az Annabálban lépett fel őszinte és meleg siker mellett. Sok ízben hívták a lámpák elé. Ott volt a színházban több magasrangú katonatisztek is és ezek is lelkes tüntető ovációban részesítették a magyar primadonnát. Péchy Erzsí ma este lép fel utolsó ízben. Ezuttal Schubert: Három a kislány-ának főszerepét játsza. Azért is érdekes ez a mai fellépése, mert a művésznőt ebben a szerepében fedezték fel Budapesten.

Szenzáció lesz

az Estilap új sorsolási ciklusa!

Már a jövő héten megkezdődik — Ebben a ciklusban kétszázezer lei készpénzt sorsolunk ki

Tíznaponként sorsolunk!

Minden alkalommal tízennégyen nyernek.

Minden alkalommal huszezer leit osztunk ki.

Egy főnyereményt: ötezer leit, két darab kétezer leies nyereményt.

Tizenegy darab egy ezer leies nyereményt.

Ezek a tíznapos időszakok az Estilap új dekádái. Önnek nincs más gondja, csak vegye meg minden nap az Estilapot és őrizzen meg minden sorsjegyet.

További részleteket az Estilap legközelebbi számában olvashat.

A háztartási ciklus jutalom-sorsolásának főnyereményét, a topolyabetétes hálószoza berendezést

Tolnai Gyuláné nyerte meg, a 2797 számú sorsjeggyel.

A szerencsés nyerő egy pékségéd felesége. Az örömhír teljesen váratlanul érte. Beteg férjét látogatta meg a kórházban, amikor az Estilap tudósítása véletlenül kezébe került.

— Nagyon boldogak vagyunk, — jelentette ki, az örömhír férjemen többet segített, mint minden orvoság. Állapota meglepően javult. Mihelyt berendezhetem az új hálószozá, azonnal hazahozom a kórházból.

Mi okozta

a biharpüspöki karambolt

A biharpüspöki vasuti karambolt ügyében tegnap kintjárt a helyszínén a CFR vizsgálóbizottsága, amely megállapította, hogy a karambolt minden valószínűség szerint alaváltás okozta, ami azt jelenti, hogy a váltót korábban igazították át, mint a vonat rajta áthaladt. A mulasztást elkövető forgalmi személyzet ellen megindították az eljárást.

Sulyok püspök és a kolozsvári beiktatás

A Pesti Napló foglalkozik Makay Sándor erdélyi református püspök beiktatásának ügyével és ennek kapcsán megállapítja, hogy az ünnepségről több ismert egyházi férfiú el fog maradni. A lap szerint nem mehet el a kolozsvári ünnepségre Sulyok István királyhágómelléki református püspök sem, akinek részvételére pedig mindenki számított. Szó volt Ravasz László budapesti református püspök látogatásáról is, ez azonban — ugyancsak a lap értesülése szerint — szintén elmarad, mert a román kormány nem adott beutazási engedélyt a magyar püspöknek.

A híradásra vonatkozólag kérdést intéztünk Sulyok István püspökhöz, aki kijelentette, hogy a személyével kapcsolatban közöltek nem felelnek meg a valóságnak. Szó sincs arról, de semmi oka sem lehet annak, hogy az erdélyi püspök beiktatási ünnepségén ne vegyen részt. Ami Ravasz László megakadályozott beutazását illeti, erre vonatkozólag sem tudnak illetékes helyen semmit.

Egy pesti rulett-klub éjféli költözködése — az ablakon keresztül

— Budapesti tudósítónk ávirata —

Az elmúlt éjszaka furcsa módon hurcolkodott el az egyik pesti játéklklub Budapest egyik legforgalmasabb utcájának egyik házából a másikba. A Rákóczi-ut 12. szám alatt az első emeleten néhány hónappal ezelőtt berendeztek egy klubot, amelyet Altruista Klubnak neveztek el annakidején. A klubnak egy gyógyszerész volt a megalapítója. A gazdasági dekonjunktúra keresztülhúzta számításait, vállalkozása balul ütött ki. Nagyobb összeggel adós maradt házbér fejében. Miután nem boldogult a helyiségben, átadta azt egy másik vállalkozónak, aki szintén rulettklubot rendezett ott be, de igen fényesen. A rulettjáték a klubban kora délelőttől kezdve megszokottá vált, a késő éjszakai órákig tart.

A rulettklub vállalkozója azonban, mivel a rulet hosszabb idő óta működött abban a helyiségben, tartott attól, hogy a játék tudomására jut a rendőrségnek és razziaírt tart. elhatározta tehát, hogy elköltözik, annál is inkább, mert időközben újabb társat kapott, aki nagyobb tőkével lépett be a vállalkozásba. Ki is szemelték az új helyiséget a Rákóczi-ut 24. szám alatt. A költözködésnek azonban nagyobb akadályai voltak, amennyiben a házbérhátralék miatt a háztulajdonos azt az utasítást adta a házmesternek, hogy a klubból semmiféle butort vagy más felszerelést elvinni nem szabad, mert a fennálló követelésének biztosítására a mult hét folyamán bírói végrehajtás címén lefoglaltatta.

A rulettklub vállalkozója ekkor amerikai zsánerű hurcolkodást szelt ki. Péntekről szombatra virradó éjszaka szállító kocsi állott meg a Rákóczi-ut és Sip utca sarkán, ahol a rulettklub helyiségei vannak. A klub ablakai a Sip-utca-ra nyílnak. Késő éjszaka az első emeleten kinyitották a rulettklub ablakait és köteleken eresztették le egymásután a klub berendezési tárgyait. Először a hatalmas bőrfotelek kerültek le az utcára, majd a játékasztalok és

egyéb berendezési tárgyak. Természetesen nagy érdeklődést és feltűnést keltett ez a furcsa költözködés, rendőr azonban sehol

sem akadt, aki e furcsa költözködés oka iránt érdeklődött volna.

Közel egy óra hosszat tartott ez a hurcolkodás. A kocsi aztán megrakottan elindult a Rákóczi-ut 24. számú ház elé, ahol már a kapun keresztül vitték fel az új helyiségbe a berendezési tárgyakat. Az új klub másnap este már meg is kezdte működését.

Heyman szinkör

Kedd: Dr Colin Ross utazása és Samu, Szenes 1 felvonásos vigjátéka.

Szerda: Dr Colin Ross utazása és Samu, Szenes 1 felvonásos vigjátéka.

Csütörtök: Dr Collin Ross utazása és Samu, Szenes 1 felvonásos vigjátéka.

— Dr Colin Ross utazása. Ezer veszélyen keresztül, az irdatlan dsungelek rejtelmén át hatol e merész amerikai új-

ságíró, ki emberfeletti küzdelemmel védi meg szerelmese és a maga életét. E speciálisan érdekes film ma, holnap és holnapután lesz műsoron a Heyman Szinkörben a „Samu” I. felvonásos vigjátékkal együtt.

— „Samu”. Fővárosi mintára ma este Dr. Colin Ross utazása című Ufa film vetítése közben mutatja be a Heyman Szinkör premierként Szenes Béla I. felvonásos nagyszerű vigjátékát, a Samut, melynek nálunk is ugyanaz a nagyhatása biztos, mint mindenütt, ahol az színrekerült. A szereplők kitűnően vannak összeválogatva úgy, hogy a Samu előadásai alatt egy különös élvezetben lesz része a Heyman Szinkör közönségének. A főszerepeket Darvas, Galambos, Simon Ica és Berengh játsszák. A Samu csak a 7 és 9 óras előadásokon kerül színre.

Ruha- és ingpouplinok, kitűnő zefírek legszebb kimintázásban Leitner Márton Rt.-nél.

Ismételten kaphatók a legolcsóbb és legjutányosabb áron raktáron levő hajlított székek, tölgy, kőris és jávor hálósobák, valamint fehér zománcozott hálósobák, konyha-berendezések, gyermekágyak és leányzsoba butorok

Engelstein-nál Iosif Vulcan-u. 10. Fogházi műhely.

Nagymennyiségű férfi szalmakalapok mélyen leszállított árában kerülnek eladásra
HELLER és DEUTSCH-cégnél
Nic. Iorga (Zöldia)-utca 21.

MOZI

— Az Apolló mozgó ma szerdán egy kitűnő társadalmi drámát a „Kétszívű férfi”-t mutatja be, melyben a modern élet minden ferdeségét, hazug állásfoglalásait tárja elénk. A dráma összes szereplői, Monte Blue, Irene Rich és Marie Prevost, valamennyien Amerikának leghíresebb filmstarjai. E kitűnő filmet egy kacagtató felvonásos burleszk előzi meg.

— Romániai premierje van a Dorian-filmszínházban Pierre Benoit világhírű regényének az „Aruló”-nak, (Libanoni kastély ura). A 12 felvonásos filmremek főszerepeit Petrovich Szvetisláv és Arlette Marchall alakítják. Az egész filmet a francia rendezés stílusos és bőkezű munkája jellemzi. Az előadások ma, kedden 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Szép idő esetén a 9 óras előadás a Dorian-Terrasseon lesz megtartva. A Dorian-filmszínház legközelebbi sláger műsora: a „Rózsavag”, Strauss operája filmen 8 felvonásban.

A PIHENÉS ÓRAIBAN

Mindenkinek örömet fognak szerezni az alább felsorolt hazai és külföldi regények, melyek a Hegedüs Kölesönkönyvtárból olvashatók:

Adlersfeld-Ballestrem:	
Monrepos-kastély	1892
Adlersfeld-Ballerstrem:	
Fehér galambok	2811
Adlersfeld-Ballerstrem:	
Rózsaszínű szoba	2812
Adlersfeld-Ballerstrem:	
Ave	229
Adlersfeld-Ballerstrem:	
Igéző fény	2030
Allorge Herrai: Tőzsdeura	2340
Allorge Herrai: Nagy kaktizma	2430
Arató Erzs: Elkésett emberek	2947
Baffico: Legyőzött férfi	2180
Bordeaux H.: Egy tisztességes asszony	1037
Bourget: Nagyvilági dráma	1354
Ferenczi Sári: Hegyen át	1702
Glass: Félkevesztett emberiség	2488
Karinthy F.: Hökömszínház	3093
London Jack: Ember hitvallása	2847
Mathers: Révész	2480

Egy szerelmes pár megrendítő öngyilkossága

Megrendítő gyilkosság és öngyilkosság játszódott le tegnap délután Temesváron az Eminescu-ligetben. Dobos Sándor, a megyei prefektúra tisztviselője revolverrel agyonlőtte Scheer Fülöpne 28 éves uriaszonyt, egy ismert kereskedelmi alkalmazott válófélben levő feleségét. A gyilkos azután önmagával végzett. A ligetben lejátszódó véres jelenetnek tragikus előzményei lehettek, melyeket a rendőrség a ligeti vendéglő egyik alkalmazottjának, valószínűleg a halálát okozó pár betért a vendéglőbe. Feltűnt neki különös izgatott viselkedésük.

A fiatalember többször megkérdezte az asszonyt:

— Akarod, Igazán akarod? Az asszony előbb nem válaszolt, csak mikor a vendéglőből távoztak, mondta:

— Nem bánom, csinálj, amit akarsz.

A sétány végén megálltak és akkor a fiu revolvert rántott elő, a nő arcába lőtt, kinek száját furta át a golyó.

— Elsz még? — kérdezte a fiu, mire a nő halk hangon ennyit válaszolt:

— Igen...

A közelben levő rendőrszobát már figyelmes lett a lövés zajára és közeledett. Egy pillanat múlva már odaért, éppen akkorra,

mikor Dobos a haláltékahez emelte a revolvert és elcsüörtötte.

Holtan rogyott össze, két lépésre a rendőrtől.

Ez a szivettépő jelenet alig pár perc alatt játszódott le. Mire segítség érkezett, a fiatal nő is kiszorult. A megölt nő pár hónapja együtt élt a huszonöt éves fiúval. Férjétől válófélben volt, első tárgyalásuk mára volt kitűzve. Fokozza a tragédiát az is, hogy Scheer Fülöpne két kis árva gyámszolia.

Rossz üzlet a váradi színház mégis versengenek érte

Publikum van elég, csak a kiadás sok

Az idei színházi szezon kétségkívül katasztrofális eredményt ért el. Gróf László direktorral néhánnyal ezelőtt kénytelen volt formálisan bejelenteni a fizetési képtelenséget. A nagyváradi színház akkor mindent elkövetett, hogy legalább a szezon végéig fenntartható legyen a színház és biztosítható az egzisztenciájuk. A következő szezon indokolt aggodalommal töltötte el mindazokat, akik a nagyváradi magyar színház sorsát szívükön viselik és általános vélemény volt, hogy ilyen rossz üzlethez, mint a váradi színház, a jövőre nem fog akadni vakmerő vállalkozó.

Annál meglepőbb, hogy most, a koncessziók megadása idején valóságos versengés indult meg a színházért. Minden elfogultság nélkül, teljesen objektív szempontból is nagyon örülünk ennek a váratlan konkurenciának. Lehet, hogy tényleg rossz üzlet Váradon színházgátnak lenni, hajlandók vagyunk elismerni, hogy olyan külső terhek mellett, amilyeneket a váradi magyar színházra hárítanak, csak deficittel járhat a színház igazgatása. Még azt is beláthatjuk, hogy a sorozatos zsúfolt házak nem segítenek. Pintér Böske, Péchy Erzsébet olyan telt házakat rendeztek napokon át, milyenek a színház fénykorára emlékeztettek, mégis a horribilis vendégszereplési díjak mellett minden előadás után kellett fizetni.

Csak egyet nem vagyunk hajlandók akceptálni, azt, hogy Váradon nem lenne színházpártoló publikum. Most egyszerre vendégszerepel Nagyváradon a vilnai színház és Péchy Erzsébet. A mozikkban is rendkívül érdekes filmek látszanak. És mindenütt zsúfolt házak nézik végig a látványosságokat. Statisztikailag kimutatható, hogy a legutóbbi két nap alatt legalább is ötezer néző váltotta meg a különböző szórakozó helyekre. Ezt csak Nagyvárad tudja produkálni és az ügyes, üzleti érdekekkel bíró művészember, aki ki tudja használni ezt a speciális váradi mentalitást s amellyel a rezsiköltségeket összhangba tudja hozni a korlátozott lehetőségi bevételekkel, feltétlenül sikeresen meg tudja oldani a váradi színház nehéz problémáját.

Lehet, hogy éppen ez kecsegteti a pályázókat, akik biztosan remélik, hogy bárki is nyeri el a koncessziót, a hatóságokban és a város vezetésében megértő támogatásra fog találni és megkönnyíti az azt a kétségtelenül nehéz helyzetet, amely valósággal problémaküszörré teszi a váradi színház vezetését.

Immeres, hogy egyszerre több pályázó is akadna a koncesszióra. Gróf László, az eddigi direktor szerzett jogaira hivatkozva közvetlenül a szépművészeti minisztériumhoz adta be kérvényét. Ugyancsak itt jelentkezett pályá-

zatával Lengyel Vilmos is, míg Parlágyi Lajos mindenképp a váradi színháztól bizottság véleményét kérte ki és a színház vezetését szabatosan meghatározott

Csak komoly támogatás segíthet a jövőn

Parlág Lajos beadványa a városi tanácshoz, a színházi koncesszió kérdéséről felszínre vetette. Az általa felsorolt kikötések és pedig, hogy

1. a miniszter három évre adja ki a koncessziót;
2. a város adjon ingyen fűtést és világítást;
3. a ruhatár és buffet felett az igazgató kizárólagos rendelkezési joga; továbbá, hogy színtársulatok vendégszereplésekor a magyar társulat a Heyman színpadon tarthasson előadást,

valóban olyan nagyjelentőségű

Akik pályáztak

A nagyváradi színházra pályázó jelöltek közül csupán a Gróf László, Parlág Lajos és Lengyel Vilmos pályázatai jöhetnek komolyan számításba, minthogy ezek az urak nyíltan pályáztak meg a színházért. Hogy ki lesz az új igazgató, azt még a miniszter dönti el, e kérdés körül tehát a város közönsége legfeljebb óhaját nyilváníthatja. Csak újólag és ismét-

feltételekhez kötötte. A színháztól bizottság Parlág pályázatát kedvező véleményrel terjesztette fel a szépművészeti minisztériumhoz.

szempontok, amelyeket a város tanácsának — még ha személyektől függetlenül is — feltétlenül figyelembe kell venni. A város társadalmában nem foglalt állást egyetlen színházpártoló mellett sem, bár mindegyik jelöltnek természetesen azoknak, akik nyíltan pályáznak a jövő év igazgatására meg van a város magyar társadalmában az a csoportjuk, amely a legszívesebben a maga jelöltjét látna az igazgatói székben. A városi tanácsnak tehát személyre való tekintet nélkül előlegeznie kell azt a támogatást, amely a jövő évi szezon zavartalan működését biztosítja.

ten felhívjuk a város vezetésének figyelmét azokra a kötelességekre, amelyekkel a nagyváradi színháznak tartozik, s nem hangsúlytalanul arra, hogy idegenből jött kalandos vállalkozóknak ne adjon helyet.

Egyébként a koncesszió kérdésében az érdekeltek az alábbi nyilatkozatokat tették:

Mit mond dr. Sopa György, a városi tanács elnöke

— Parlág Lajos beadványával a színháztól egyesületi tagnapi ülésen foglalkozott és úgy határozott, hogy pártolólággal terjeszti a városi tanács elé. Majd ez a bizottság foglalkozik részletesen a beadványban foglalt részletekkel — mondotta dr. Sopa.

— Hozzáem egyébként csak a Parlág beadványa érkezett és így téves egyik váradi lapnak az a tudósítása, hogy egy másik pályázó már szeptemberre egy vegyes, román-magyar társulat felállítására vállalkozott. Ez az eszme felvetődött ugyan, de kivételre nem került.

Megszólt a színházak vezérigazgatója is

Most egyik erdélyi lapban nyilatkozik a koncesszió kérdéséről Jon Minulescu, a szépművészeti minisztérium vezérfelügyelője, aki a minisztériumban a kérdés referense és a következőket mondja:

A koncessziók kiadása tárgyában csak e hó 15-én fog a miniszter tárgyalásokat folytatni egy szűkebb körű bizottsággal. A legszigorúbban fogunk eljárni és csak azok kapnak koncessziót, akik, mint művészek garantálják, hogy megértő és becsületes direktorok

lesznek, továbbá állami szempontból nem jelentenek veszélyt az országra. Múltukhoz nem fér semmi kétség.

Gróf László a színház exidei igazgatója

kijelentette, hogy régi szokásjog alapján benyújtotta pályázatát a szépművészeti minisztériumhoz, természetesen neki is megvan a koncepciója a színház működésének zavartalan biztosítására, azonban ezekről addig, míg a miniszter nem döntött a játékgengely kérdésében, időszerűtlennek tartja nyilatkozni.

lesznek, továbbá állami szempontból nem jelentenek veszélyt az országra. Múltukhoz nem fér semmi kétség.

Nekünk nem szabad politizálni, mint ahogy a magyar művészeknek sem szabad. Mielőstíbb politikai térre visszük a színházi kérdést, a művészet sanyal meg. Ép-

Lazar Aurél mandátuma ügyében a Semmitőszékhez fordul az ellenzék

Bukarestből jelentik: A ma reggeli bukaresti lapok ismét foglalkoznak dr. Lazar Aurél mandátumának kérdésével. Ellenzéki újságok értesülése szerint a választási bizottságban Mihailache panasza sok vitára adott alkalmat. A biharmegyei kerületet illetően az országosan vett szavazatok kalkulálásánál több bizottsági tag szerint is hiba történt. De mivel a

pen ezért nem folytatódtunk a Magyar Párthoz, hogy véleményét kikérjük. Itt csak a művészet és állambiztonsági szempontok jutnak előtérbe. Aki ezzel rendben van, kap koncessziót, csak legyen hozzá anyagi kitartása.

Parlág Lajos nyilatkozata

Parlág Lajos kijelentette, hogy ő dr. Kocsán János felhívására pályázta meg a színházát.

— Becsületes multam — mondotta Parlág — és az a megtiszteltetés, amely akkor ért, amikor a színház válságos helyzet jutott, adott impulzust arra, hogy pályázzam. Mikor első ízben, Erdélyi Miklós igazgatása alatt válságos volt a színház helyzete, vállalkoztam a színház vezetésére és becsületes igyekezettel próbáltam a váradi magyar színjátszást biztosítani.

Lengyel Vilmos ezeket mondja:

A nagyváradi színház új koncessziója nyitott kérdéssé vált abban a pillanatban, amint Gróf László a gazdasági helyzet hatása alatt kénytelen volt csődöt jelenteni és a vezérést nekünk átadni. Nem titkoltam soha, hogy pályázni fogok, mert elég rátermettséget, hivatottságot érzek egy nagyobb szabású színház vezetésére. Aki jól ismeri eddigi pályafutásomat, nem fog kételkedni abban, hogy a legbecsületebb szándék és lelkes akarások hozták felszínre bennem azt az elhatározást, hogy a gazdátlanul vált váradi színházra pályázzam.

— A városhoz fordulni korainak tartottam, mert miniszteri koncesszió hiányában a várossal egyelőre csak eshetőségről, lehetőségekről lehetne tárgyalni. Egy azonban bizonyos: bárki legyen is jövőben a színház igazgatója, a városi tanács megértő és áldozatkész támogatása nélkül elképzelhetetlen a színház fennakadás nélküli prosperálása.

— Nagy örömmel és jóleső megnyugvással olvastam ma Minulescu vezérigazgató nyilatkozatát, amely szerint a legbiztosabb művészi szempontok fognak érvényesülni a koncessziók odaítélésénél.

*

A váradi színház jövő sorsa kétségkívül most fog eldőlni. Nem lehet közömbös sem a város közönsége előtt, amelynek nekifordulni épült ez a színház, sem a város vezetésének előtt, amelynek örökölnie kell Várad kulturális örökségét, hogyan oldják meg ezt a problémát.

Elkoboztak egy bukaresti lapot

Bukarestből jelenti a Rador: Az Auróra című bukaresti lap mai számát elkobozták, mert tendenciózus és lázító

hangu cikket írt a hunyadmegyei választási eseményekkel kapcsolatban.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei, vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.

Freund Benjámín ékszerész-üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Saguna (Kapucinus)-utca 16. alá helyezte át. Órák, ékszerek, lát-szert leszállított árban árusít. — Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2212

LEVELEZÉS

BANDZSAL RUDI! Miért ez a mostani kényeskedé. Gondolja, hogy ez így sokáig tarthat? Ez csa knőnek áll jól. Magának akkor se. ha Bandzsál. 349

BONNO. Főlösléges lenni, ha másvalakiről volna szó, de tudja nagyon jól, mennyire vágyódom már, hogy egy kissé kibeszéljem magam, hogy a közelébe lehessek, hogy megkérdezzem, meddig tart még ez a kínzás? Könyörgöm nyilatkozzon! Ne hagyjon ennyire bizonytalanul. Az Ön szíve nem lehet olyan kemény, mint ahogy azt mindég hangoztatja. Nagyon kérem válaszon. 350

ENGADIN. Miért nem jött el. Talán nem jól van? Vasárnap rendez időben várom. 351

LAKÁS

MAGANOS urinő lakást és teljes ellátást kaphat intelligens családnál. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 33-a. 341

EGY szobás, konyhás butorozott lakás kiadó, intelligens házaspárnak vagy magános nőnek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 346

1200 leit fizetne butorozott szobáért 2 intelligens fiatalember (nemfontos a különbejárat) az oiaszi központ közelében. Cim a Hegedüs Hirlapirodába kérnek. 345

NÉGYSZOBÁS szállóbeli urilakás kiadó. Telefon 91. 357

BUTOROZOTT szoba, köser kosztal, két fiatalembernek kiadó. Cim a kiadóba. 359

SZOBAT keres orosz hölgy, lehetőleg fürdőszoba használattal. Cim a kiadóba kér. 361

KÖZPONTBAN 2—3 szobás lehetőleg modern lakást lelépéssel azonnal átveszek. Ügynökök díjaztatnak. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 353

ALKALMAZÁS

ÜGYES szobalány felvétetik azonnal, Rimanóczy-utca 11. szám omelet, magas fizetéssel. 340

JOBBA leány nagyobb gyermek mellé ajánlkozik, háztartásban is segít, Szőke Benjáminnál, Demet-ricics telep, Püspöki-uton. 327

CSECSEMŐ gondozónő éves bizonyítvánnyal állást keres azonnal-ra vagy elsejére. Cim a kiadóba kér. 347

ROMÁN, magyar nyelvtudással fiatal hivatalnokot vagy nőt felveszek. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre kiadóba kérek. 352

INTELLIGENS urileány elmenne házikisasszonynak vagy nevelőnőnek 1 vagy 2 gyermek mellé, finomabb házimunkát is elvállalna. Cim a „Vidékre is” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 245

SZAKACSNÖT keresek, aki a takarításban is segédkezik. Cim: Ferdinánd király (Rákóczi) ut 10, II. 21. 360

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ olasziban egy 4 szobás és 2 szobás, kitűnő ház 750,000 leiert. Tománé és Tóth, Take Jonescu (Körös) utca 21. 265

JÓ karban levő pianót megvételre vagy bérbe keresek. Cim: Hegedüs Hirlapiroda. 317

Magyar értékpapirokat, zálogleveleket és jelzálogpapirokat legmagasabb áron vesznek. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 330

ELADÓ magánház, azonnal elfoglalható 6 szoba, konyha, fürdőszoba, mellékhelyiség. Értekezni lehet Gyár-utca 31. Ügynökök díjaznak. 329

HUSZ percentet jövedelmező ingatlan kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítás Zoltán Károly ügyvédnél.

REVAI Lexikon 1—13 kötetig, olcsón eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 355

Egy jó gramofon

a családi otthonban

és néhány kitűnő lemez egy klubból, kázinóból, ifjúsági, kulturális, közművelődési egyletből sem hiányozhat; zenekulturát terjeszt, művészi élvezetet ad tánchoz kísértel, a gazda házat szórakoztatja; nyáron pótolhatatlan táncanároknak, zenekarvezetőknek, nem hiányozhat szállodákból, vendéglőkből, kávéházakból, mulatókból és mozikból.

Az összes gyártmányokat, de különösen angol és amerikai beszélőgépeket és lemezeket raktárról szállítja, valamint szakszerű felvilágosítással és pontos jegyzékkel bármikor szolgál

Hegedüs Hirlapiroda

zenemű- és gramofon-osztálya Oradea-Mare.

SONNENFELD

PAPIRÁRUHÁZÁBAN

Váltólejárati könyvek. Posta-könyv előírt beosztású. Levél előrendező (harmónikás)

ORADEA

PIATA REG. MARIA

FÜRDŐKADAT lefolyóval, jókarban, diszasztalt, hencsertakart, virágállványokat, garnitúrát, műtárgyakat, antikdolgokat, magánostól veszek. Andrei Muresanu (Szigligeti) utca 16. 358

ÜZLETHELYISÉG berendezéssel, Avram Jancu (Kossuth) utcán átadó. Cim kiadóban. 354

KÜLÖNFÉLÉK

IRNI, olvasni, számolni akarok tanulni, napi 4-től 5 óráig. Cimem Viktória étterem. Burkus János. 328

IZR. uriháztól 4 fogásos első-rangu ebédkoszt kihordásra kapható. Cim Hegedüs Hirlapiroda. 348

BUTOROK

gyári áron kaphatók a legfinomabbtól a legolcsóbbig

Steiner bulorgyárosnál

Avram Jancu (Kossuth)-utca a volt Faragó bőrzület 2438

Kottaujdonságok

Ich fahr auf vierzehn Tag nach Swinemünde, Foxtrot. Im Ural, Russicher Foxtrot. Ti-Ti-Pu! Foxtrot. Parlez-vous francais? One-step. Ich denk dabei an Dich, Blues. Die schöne Fräul'n Helén soll nicht mehr baden! 2 Teil toxtro.

Ugyanezek salonorchesterre is kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában

Ezüstöt aranyat, karikagyűrűket, briliántot olcsón HERBST ékszeráruházában vásárolhat

Regina Maria (Bémer)-tér 1 szám

HEGEDÜS

HIRLAPIRODA
zeneműosztálya

Nagyvárad egyedüli
speciális kottásboltjában

ORADEA

Minden zeneművet a legolcsóbb árban kap meg

Marica

legszebb dalai kaphatók a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában. Ára 24 lei.

Telkek eladók

BUNYITAY-ligetben, ahol vízvezeték és villany bevezetve, a város legszebb helyén, építkezéshez való homok és kavics a helyszínen kedvező fizetési feltételek, azonkívül

háztárszék

1 és 2 szobás konyhás be-költözhető lakásokkal.

Értekezni

Weinberger

Anonima (Komendáns-rét) 1. szám alatt.

Valódi VULKAN FIBRE és bőrből készült bőröndöt, kalapdobozt, retikült, aktatászkát gyári áron árusítunk

Guza Voda (Szacsavay)-u. 19. szám alatti gyárunkban

Nagyvárad

Bőröndáru- és Táskagyár

Épület- és butorvasalás

nagy választékban. Árjegyzék ingyen és bérmentve 2667-2

Stern József vaskereskedő

Mih. Viteazul (Nagypiac)-tér 2.

Eladó telkek

A Bulevardul Regele Ferdinand és a Muzeum-utca sarkán háztelkek eladók kedvező fizetési feltételekkel. Értekezés a Bihar-megyei Takarékpénztárnál

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.